

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fiskeridirektoratet

Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20
2100 København Ø.

Dato: 2. september 2009
Ref.: MKRO
J.nr.: 2009-02560
Bedes anført i svar

Att.: Bo Håkansson og
Henning Mørk Jørgensen (hmj@dn.dk)

Vedr.: Fiskeri efter blåmuslinger i Lillebælt

Kære Bo Håkansson og Henning Mørk Jørgensen

Tak for jeres henvendelse af 25. august 2009 vedrørende Fiskeridirektoratets udmelding af 14. juli 2009 om muslingefiskeri i Lillebælt for den kommende sæson.

I jeres brev rejser I en række problemstillinger, som Danmarks Naturfredningsforening vurderer, at miljøkonsekvensvurderingen for det planlagte fiskeri af blåmuslinger i områder af Lillebælt giver anledning til. I udtrykker i den forbindelse bekymring over Fiskeridirektoratets beslutning om at meddele tilladelse til blåmuslingefiskeri på grundlag af konsekvensvurderingsrapporten.

Miljøkonsekvensvurderingen

Miljøkonsekvensvurderingen er udarbejdet af DTU-Aqua i foråret 2009 og vedrører et planlagt fiskeri af blåmuslinger i to muslingeproduktionsområder i Lillebælt, som samtidig ligger inden for et udpeget internationalt naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-område).

Det følger som bekendt af habitatdirektivets bestemmelser om forvaltning i de internationale naturbeskyttelsesområder, at der som betingelse for at udstede tilladelser til fiskeriaktiviteter i eller i nærheden af de udpegede områder skal være gennemført miljøkonsekvensvurderinger, hvor den ansøgte fiskeriaktivitets effekt på det omkringliggende miljø undersøges og sammenholdes med de særlige beskyttelseshensyn, der er gældende for området. Kravet gælder, også selvom der er tale om periodevis udstedelse af eksisterende tilladelser. Reglerne er på nationalt niveau gennemført ved en ændring af fiskeriloven, der trådte i kraft den 1. juli 2008.

Fiskeridirektoratet anmodede på denne baggrund DTU-Aqua om at udarbejde en miljøkonsekvensvurdering af det ønskede blåmuslingefiskeri i to muslingeproduktionsområder (nr. 74 og 76) i Lillebælt, som begge indgår i Natura 2000-området nr. 112.

DTU-Aqua's miljøkonsekvensvurderingsrapport blev fremsendt til Fiskeridirektoratet i maj 2009, og der har på baggrund af vurderingen aldrig været et bedre grundlag for forvaltningen af fiskeriet i Lillebælt, område 74 og 76.

Nye krav til fiskeriet

Miljøkonsekvensvurderingen forholder sig til en lang række effekter af det planlagte fiskeri i de to produktionsområder i forhold til udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og i relation til de udarbejdede basisanalyser for området. For Natura 2000-området er der ikke opstillet operationelle mål for gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper, og konsekvensvurderingen forholder sig derfor til en general bevaringsmålsætning. På den baggrund har det været muligt for Fiskeridirektoratet at fastsætte vilkår for fiskeriet, der imødegår de negative påvirkninger af området.

Det kan således oplyses, at Fiskeridirektoratet i tilladelserne til fiskeriet vil fastsætte særlige vilkår, der specifikt gælder for det fiskeri, der kan udøves indenfor Natura 2000-område 112.

Der skal f.eks. gælde en dybdegrænse, som betyder, at fiskeri kun er tilladt på vanddybder mellem 4 meter og indtil 12 meter.

Der fastsættes et krav om montering af stenriste med henblik på at forhindre opfiskning af sten. Desuden skal sten over 20 cm i diameter genudlægges og mængden af sten, der modtages af muslingebehandlingsvirksomhederne skal registreres og indrapporteres.

Området, hvor det bliver tilladt at fiske inden for de beskyttede arealer, er nærmere afgrænset, således at fiskeriet alene må foregå inden for en præcist defineret boks.

De ovennævnte vilkår, som er fastsat på baggrund af anbefalingerne i miljøkonsekvensvurderingen, er alle nye vilkår, som ikke tidligere har været gældende i Lillebæltsområdet.

Natura 2000-området

I brevet, giver I udtryk for en række betænkeligheder overfor konsekvensvurderingens analyse af fiskeriets påvirkning af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, og I efterlyser en forklaring på, hvorledes effekterne på miljøet kan harmonere med de særlige beskyttelseshensyn, der er gældende i området.

I rejser f.eks. problemstillingen vedrørende beregningen af fødebehovet for de muslingespisende fugle, som er på udpegningsgrundlaget for det beskyttede område.

Fiskeridirektoratet kan oplyse, at DTU-Aqua som grundlag for vurderingen af fuglenes fødebehov, har anvendt en beregningsmetode, som er udviklet af Danmarks Miljøundersøgelser. Metoden tager udgangspunkt i en optælling af de pågældende fuglearter i området, men der er i forhold til bestandsstørrelsen af blåmuslinger plads til en betragtelig udvikling i fuglebestandene.

I fremhæver endvidere muslingefiskeriets betydning for udbredelsen af ålegræs og derved fiskeriets påvirkning af naturtyper i området.

Det skal bemærkes, at muslingefiskeriet i henhold til planen for fiskeriet alene vil ske på arealer, hvor muslingetætheden er større end $1,5 \text{ kg m}^2$. Der er i forbindelse med fiskeri på sådanne tætheder en meget ringe sandsynlighed for påvirkning af ålegræs.

Det fremgår imidlertid af konsekvensvurderingen, at en dybdegrænse på 3 meter i den udlagte fiskeboks vil være en potentiel begrænsning for udbredelsen af ålegræs.

Fiskeridirektoratet har derfor i tilknytning til fiskeritilladelse fastsat et vilkår om, at muslingefiskeriet inden for den angivne fiskeboks i områderne 74 og 76 skal ske på en dybde på mindst 4 meter.

Adaptiv forvaltning af muslingefiskeriet

DTU-Aqua har udarbejdet miljøkonsekvensvurderingen således, at den specifikt vedrører det planlagte fiskeri af blåmuslinger i de to områder af Lillebælt for den kommende sæson.

Konsekvensvurderingen gælder for perioden fra september 2009 og frem til udgangen af december 2009. Tilladelse til blåmuslingefiskeri inden for produktionsområderne 74 og 76 gælder således frem til den 31. december 2009. Et eventuelt fiskeri i områderne i 2010 vil derfor forudsætte, at der er udarbejdet en ny miljøkonsekvensvurdering af det ønskede fiskeri, hvorved eventuelle nye oplysninger vedrørende udpegningsgrundlaget er medtaget i vidensgrundlaget.

Idet miljøkonsekvensvurderinger vedrørende muslingefiskeri skal udarbejdes løbende forud for hver eventuel fornyelse af fiskeritilladelse, er der i forbindelse med hver ny vurdering mulighed for at opdatere vidensgrundlaget med den nyeste viden om det pågældende område. Herved vil de aktuelle udviklinger og eventuelle ændringer i forhold til områdets særlige udpegningsgrundlag blive indarbejdet i den til enhver tid gældende miljøkonsekvensvurdering.

Fiskeriforvaltningen sker derfor løbende på grundlag af den bedste, tilgængelige og videnskabelige viden, som det kræves i henhold til habitatdirektivet.

Der er således tale om en adaptiv forvaltning, som lægges til grund for fiskeriforvaltningen i Natura 2000-områderne.

I forbindelse med de kommende Natura 2000-planer for de enkelte udpegede områder, vil der blive fastsat specifikke målsætninger for de naturtyper og arter, som områderne er udpeget for.

De specifikke målsætninger vil derfor fremover indgå i grundlaget for forvaltningen af Natura 2000-områderne, herunder beslutninger vedrørende muslingetilladelser.

Det er på baggrund af ovenstående Fiskeridirektoratets overbevisning, at forvaltningen af fiskeriet i de naturbeskyttede områder sker på et juridisk og videnskabeligt grundlag, der fuldt ud lever op til Fiskeridirektoratets internationale forpligtelser, herunder kravene i habitatdirektivet.

Der har således aldrig været et bedre grundlag for forvaltningen af muslingefiskeriet i Lillebælt i område 74 og 76, og forvaltningen vil løbende blive tilpasset i overensstemmelse med den nyeste viden om og udviklingen i de pågældende områder.

Med venlig hilsen

Maria Krohn